

Pääkaupunki Nuuk on värikkäiden talojen kylä.

Maailman laidalla Grönlannissa

12.1.2025 6.30

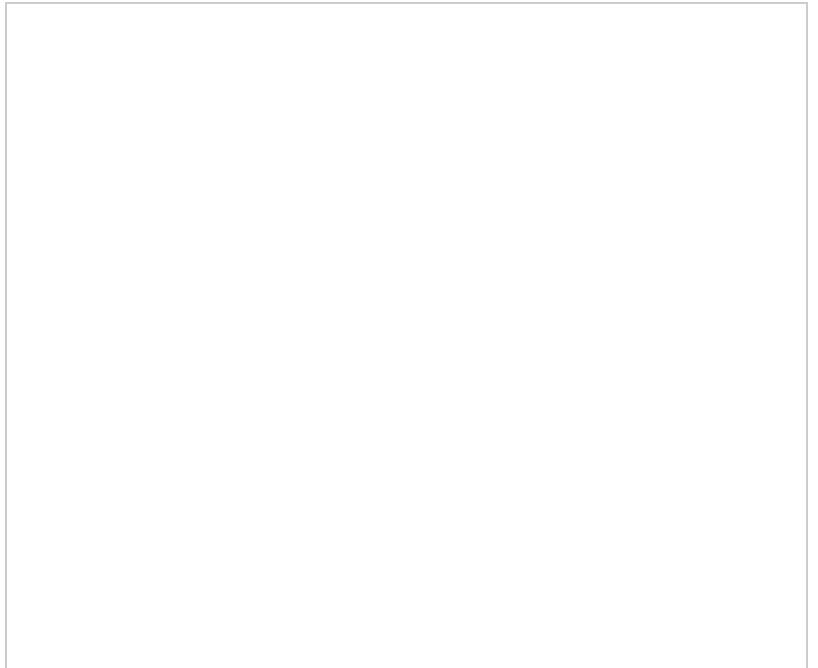
Tuiskusää, kylmät keliolosuhteet, pilkkopimeä talvi ja hankala matkustaminen. Onko Grönlanti siis loman arvoinen? Ehdottomasti! Sieltä löytyy lukuisia maapallomme upeimpia nähtävyyksiä, eläinlajeja ja ainutlaatuinen väestö. Grönlanti on seikkailu vailla vertaa, ilman turistimassoja.

TEKSTI ja KUVAT: DANIEL STÖCKLI

Usein kartat saavat Grönlannin näyttämään Afrikan kokoiselta. Vaikka tämä Tanskalle kuuluva saari on toki suuri, se on kuitenkin pinta-alaltaan lähinnä noin Meksikon kokoinen. Peräti 80 prosenttia pinta-alasta on jään peitossa. Grönlantilaisilla on ollut autonominen asema vuodesta 1979 lähtien, mutta asiat eivät ole paljonkaan aikojen saatossa muuttuneet. Voikin sanoa, että Grönlannissa matkaavan aika pysähtyy ja perinteikästä tunnelmaa löytyy joka kolkasta, oli se sitten pääkaupunki Nuukista tai pienistä rannikkokylistä.

Nuuk on suloinen kylä

Grönlannin ainoa kosmopoliittinen kohde on sen pääkaupunki Nuuk. Sitä ei voi kuitenkaan kaupungiksi kutsua, sillä kyseessä on enemmänkin kyhäelmä mökkejä ja muutamia suurempia kerrostaloja. 15 000 asukkaallaan se on samalla maailman pienin pääkaupunki. Nuukin kylä on kuitenkin erittäin idyllinen. Suurin osa sen taloista on maalattu värikkäästi punaisen, keltaisen, vihreän ja sinisen sävyillä. Värit tekevät katukuvasta eläväisen. Myös taustalla kohoavat kukkuloiden huiput ovat lähes majesteettisen näköisiä. Hauskinta on kävellä rantaviivaa nauttien meren tummasta sävystä perinteisiä puurakennuksia vasten. Välillä valas saattaa nousta rannikon edustalla pintaan ja jäätikön palanen ajalehtia ohitse. Kesäiltaisin auringon ollessa alhaalla taivaan värit ovat sanoinkuvaamattoman kauniit.

Pienestä koostaan huolimatta Nuukin ravintola- ja baaritarjonta on hyvä. Kokeile paikallisia gourmet-annoksia Nipsisassa tai erikoisempia annoksia, kuten hyljettä tai valasta Sarfaliikissa. Juomapuolella villin lännen teemaa mukaileva Kristinemut-baari on kohde itsessään ja paikallisten suuressa suosiossa. Laadukasta viinibaaria etsivä on myös onnekas, sillä Skyline Barissa ei ole ainoastaan laaja viinilista, vaan myös upeat merinäkyvät.

Arktisen luonnon kehto

Jäävuorten keskellä tuntee olonsa pieneksi. Ne nousevat merestä kuin omat vuorensa, hiljalleen murskautuen pienemmiksi kokonaisuuksiksi. Jää on Grönlannin synonyymi eikä milloinkaan tarvitse kulkea kauas nähdäkseen sen raa'an, säihkyvän muodon. Ilulissatin ja Uummannaqin kylistä on mahdollista ottaa venematka keskelle lähes 15-kerroksisia jäävuoria. Sanonta "jäävuoren huippu" konkretisoituu, sillä vain 13 prosenttia jäävuoresta on näkyvissä. Kapteeni tietää kuitenkin pysytellä turvaetäisyydellä.

Upea luonnonmuodostelma on Ilulissatin maailmanperintökohteeksi luokiteltu jäätikkö. Se näyttää lähes ikuisuuteen venyvältä jäämatolta ja on itse asiassa suurin etelänavan ulkopuolinen jäätikkö. Seisoessa jäätikön laidalla katoavat kaikki huolet mielestä ja jään vaihtelevat värit ja täydellinen hiljaisuus ovat luonnon omaa meditaatiota. Lähellä on myös Sermermiutin entisaikainen turpeesta rakennettu kylä, missä eskimot asuivat noin vuosisata sitten.

Kylmien olosuhteiden vastapainona Grönlannin eteläosissa on kymmeniä kuumia lähteitä. Näissä 38 asteisissa altaissa voi polskutella nauttien samalla ympäröivistä jäävuorista. Monet altaista on rakennettu yli tuhat vuotta sitten ja hienoimmat niistä sijaitsevat Uunartoqissa, jota kutsutaan lämpimäksi saareksi.

Aktiviteetteja rennosti extremeen

Grönlannin-matkan ei tarvitse olla vain rannalta tähystämistä. Itse asiassa aktiviteettitarjonta on parempaa kuin monissa matkailukaupungeissa. Kevyttä urheilua voi harrastaa kajakin kydyssä, missä pääsee oma-aloitteisesti tutustumaan laajaan luontoon. Disko bay on monen ekskursion lähtöpiste ja matkalla näkee vuonojen ohella muun muassa hylkeitä.

Mikä voisi olla maailmassa Grönlantia mielenkiintoisempi laskettelukohde? Hissejä tai turisteja ei ole näkösälläkään ja helikopterit pudottavat laskijat neitseellisten vuorten huipuille. Maniitsoqin alue on tunnettu hienoista laskuistaan, joista monet alkavat 1500 metrin korkeudesta. Maaliskuun ja kesäkuun välinen aika on paras laskettelulle, jolloin tarjolla on hyvä kerros puuterilunta.

Matka Grönlantiin ei olisi täydellinen, ellei samalla tutustuisi alueen mielenkiintoiseen elämistöön. Myskihärät, ketut, porot ja valaat ovat yleisesti nähtävillä. Grönlannissa asustaa itse asiassa lähes 20 erilaista valaslajia, joista ryhä- ja lahtivalaan evän saattaa nähdä nousevan pinnan yläpuolelle. Toki myös jääkarhut ja hylkeet ovat osa Grönlannin eläinkuntaa, mutta niiden näkeminen ei ole varmaa, varsinkaan asutuskeskusten lähellä.

Ainutlaatuinen inuiittikulttuuri

Grönlannin alkuperäiskansa, inuiitit, ovat sydämellisiä ihmisiä, joiden juuret ovat syvällä maassa. He ovat ylpeitä maastaan ja lähes joka kylässä on mahdollista kokea kulttuuriin liittyviä perinteitä. Hyvä lähtökohta on Nuukin kansallismuseo, missä on esillä sekä viikinkieittä inuiitti- kulttuurin harvinaisia artefakteja. Erikoisimpia ovat hyvin säilyneet Qilakitsoqin muumiot. Täällä näkee myös kansan vahvan siteen luontoon ja kuinka he ovat pystyneet elämään näin hankalassa ympäristössä satojen vuosien ajan.

Inuiittien tapoihin ja historiaan pääsee tutustumaan paikallisoppaan vetämällä kierroksella. Niitä on tarjolla isommissa asutuskeskuksissa. Nähtävyyksien ohella paikalliset kertovat legendoja ja elämää suurempia tarinoita. Samalla voi päästä paikallisten luokse kylään ja maistella grönlantilaisia erikoisuuksia, jotka on hankittu brættetista eli kalamarkkinoilta. Monista paikallisten kyläkaupoista voi myös ostaa hylkeennahan tai valaanluusta käsintehdyn korun.

HYVÄ TIETÄÄ

- Grönlantiin pääsy vaatii hyvää suunnittelua. Lennot Nuukiin kulkevat suoraan Kööpenhaminasta ja Reykjavikista. Kesäisin lentoja on huomattavasti enemmän. Lennot alkaen noin 2500€. Reykjavikista on myös mahdollista tehdä päiväretki Grönlantiin.
- Muun muassa Sagamatkat ja Kalevatravel järjestävät Grönlantiin valmismatkoja.
- Grönlannin vuodenaajat ovat äärimmäiset. Talvi on pilkkopimeä ja kesällä aurinko paistaa lakkaamatta, samalla

Vuodenaajasta riippumatta rannikolla ajelehtii jäävuoria.

Liikkuminen Grönlannissa tapahtuu lentäen tai laivateitse.

Raaka maisema on Grönlannin valttikortti.

tavoin kuin Lapissa. Kesäisin lämpötilat ovat keskimäärin 10 astetta, kun taas talvella Etelä-Grönlannissa pakkasta on noin -8 astetta.

- Liikkuminen Grönlannissa riippuu lennoista ja laivaliikenteestä, sillä saarella ei ole teitä. Lyhyemmät välimatkat saattavat kuitenkin hoitua reellä tai moottorikelkalla. Suurin osa asutuskeskuksista on keskittynyt saaren etelä- ja lounaispuolelle.
- Mukaan kannattaa varata monipuolinen vaatevarustus, sillä kesäisinkin kelit voivat vaihtua yllättäen jäätävän kylmiksi.
- Englannilla pärjää suuremmissa asutuskeskuksissa. Kannattaa kuitenkin opetella muutama paikallinen lausahdus.
- Grönlanti ei ole hintatasoltaan halvimma päästä. Illallinen ravintolassa maksaa noin 40€, kun yö hyvälaatuisessa hotellissa kustantaa puolestaan noin 270€. Päiväretket Nuukista ovat alkaen noin 200€. Rahakassaa kannattaa myös kantaa mukana, sillä kaikkialla ei hyväksytä luottokortteja.

PLUSSAT

- o Villi, turmeltumaton luonto
- o Monipuolinen eläimistö
- o Vaihtoehtoja aktiivimatkailijalle
- o Kiehtova inuittikulttuuri

MIINUKSET

- o Häkellyttävän kallis hintataso
- o Verrattain mielenkiinnoton pääkaupunki
- o Liikkumisvaihtoehtojen vähäisyyttä
- o Itsenäisen matkailun rajoitettua mahdollisuutta

FAKTAT GRÖNLANTI

Valtiomuoto: Tanskalle kuuluva itsehallinnollinen alue
Pääkaupunki: Nuuk
Pinta-ala: 2 166 086 km²
Asukasluku: n. 57 000
Kieli: grönlanti, tanska
Valuutta: Tanskan kruunu, DKK, 1 euro = 7,4 DKK
Uskonto: Luterilaisuus
Ilmasto: Arktinen ilmasto. 80% maasta on jään peitossa
Aikaero Suomeen: -3 tuntia

Grönlannissa ei ole paljon tasaisia paikkoja, joten kaikki tila käytetään hyväksi.

Inuittikulttuuri on vahvasti edelleen läsnä esimerkiksi lasten vaatetuksessa.

Mikään rakennus ei ole Grönlannissa suuri. Ohessa maan taidegalleria.

Nuukin takana kohoavat jylhät vuoret.

Syvällä Grönlannissa voi törmätä äärettömän kauniisiin kohteisiin.